

Ten geleide

Het tweede corona-schooljaar loopt ten einde. Deze keer met de hoop dat dit ook het laatste wordt. Met de breed gedragen hoop dat vanaf 1 september alle leerlingen weer fysiek op school aanwezig kunnen zijn. Dat scholen, leraren, ondersteuners, leerlingen, ouders in deze omstandigheden toch het beste van zichzelf bleven geven, kan alleen maar bewondering wekken.

In deze Nieuwsbrief blikken we kort vooruit op het laatste (?) jaar M-decreet en berichten we over de stand van zaken van enkele aan de ondersteuning gerelateerde thema's.

Basisboost afgevoerd?

Basisboost werd aangekondigd als een wetenschappelijk ondersteund project dat scholen voor gewoon onderwijs tijdens de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 (per ondersteuningsnetwerk) zou begeleiden om de vormgeving en kwaliteit van de basiszorg (zorgniveau 0 van het M-decreet) en de verhoogde zorg (zorgniveau 1) te versterken. Het was immers duidelijk geworden dat de werkzaamheid en impact van de ondersteuning in klas en school in sterke mate ook afhangt van de wijze waarop en mate waarin de basiszorg en verhoogde zorg in de school voor gewoon onderwijs kwaliteitsvol is uitgebouwd.

Over een verdere concretisering van dit project hebben we echter niets meer vernomen. Op basis van de signalen die ons bereiken, mogen we verwachten dat dit project (nu) NIET wordt doorgezet.

Ondersteuningsmodel opnieuw verlengd voor schooljaar 2021-2022

Het huidige ondersteuningsmodel wordt weer met een jaar verlengd ([Coronadecreet V](#)). 2021-2022 is het vijfde schooljaar waarin we binnen het bekende kader zullen werken. De ondersteuningsmiddelen worden op dezelfde wijze berekend en toegekend als voor het schooljaar 2020-2021.

- ⇒ De ondersteuningsnetwerken ontvangen voor de ondersteuning van leerlingen brede types (BA, 3 en 9) een hoeveelheid begeleidingseenheden (lestijden/lessuren en uren). Deze middelen liggen voor het hele schooljaar vast, ongeacht het aantal te ondersteunen leerlingen. Deze middelen werden reeds toegewezen aan de scholen voor buitengewoon onderwijs die de ondersteuners zullen tewerkstellen. De scholen gewoon of buitengewoon onderwijs moeten deze leerlingen niet apart registreren. De CLB's registreren de gemotiveerde verslagen en verslagen in LARS (softwarestelsel van de CLB's). AgODi kan de leerlingen waarvan de inschrijving via discimus is ingevoerd dan koppelen aan de gegevens in het LARS-systeem.
- ⇒ De scholen buitengewoon onderwijs ontvangen voor de ondersteuning van leerlingen kleine types (2, 4, 6 en 7) een aantal lestijden en uren per geregistreerde leerling met een verslag of gemotiveerd verslag. Er zijn net als vorig jaar twee telmomenten. De scholen gewoon onderwijs geven deze leerlingen en de begeleidende scholen voor buitengewoon onderwijs via Discimus door aan AgODi.

Zie de [omzendbrief ondersteuningsmodel](#) NO/2017/02, punt. 2.2.

Wijzigingen aan de regelgeving werden (voorlopig) niet aangebracht. Wel is met oog op de start van het schooljaar 2021-2022 het principe van het voorlopig verslag verlengd voor inschrijvingen in het BuO of de opstart van een IAC.

Extra middelen voor vervanging ondersteuners bij professionalisering

Wel kent een regeringsamendement bij OD XXXI aan de scholen voor buitengewoon onderwijs voor het schooljaar 2021-2022 eenmalig een budget toe in functie van het professionaliseren van haar ondersteuners. Het gaat om 2.872.521 € voor het basisonderwijs en 1.427.479 € voor het secundair onderwijs. De middelen worden ingezet voor de aanstelling van personeelsleden in het schooljaar 2021-2022 die ondersteuners vervangen tijdens een periode van professionalisering. De Vlaamse regering zal het verdelingsmechanisme over de scholen alsook de toepassingsmodaliteiten en de modaliteiten met betrekking tot het lokaal sociaal overleg vastleggen. ODXXXI ligt bij het verspreiden van deze nieuwsbrief nog ter bespreking voor in de commissie onderwijs van het Vlaams Parlement.

IRIS-platform

Het is de bedoeling dat het gebruik van het IRIS-platform veralgemeend wordt om zo de beoogde administratieve vereenvoudiging daadwerkelijk te realiseren. Tijdens het schooljaar 2020-2021 bezorgden de CLB's nog steeds een gemotiveerd verslag 'oude stijl'. Vanaf 1 september 2021 wordt er van de scholen verwacht dat zij de gemotiveerde verslagen nu via het [IRIS-platform-CLB](#) bekomen. De directeur verleent aan de zorgcoördinator en de ondersteuner toegang tot het IRIS-platform zodat ook zij dit vlot kunnen raadplegen. Op de website van het IRIS-platform vind je een [handleiding](#) die stap voor stap aangeeft hoe je gebruiksrechten kunt toekennen.

Capaciteitstekort in het BuO

Ondertussen was er ook aandacht voor in de media: het groeiende capaciteitstekort in het buitengewoon onderwijs. Met vaak pijnlijke gevolgen. Op 29 mei 2021 kopte De Standaard dat alvast in Antwerpen de helft van de leerlingen met een verslag geen plek vinden in het buitengewoon onderwijs. Er bereikten ons ook berichten dat dit capaciteitstekort zich niet tot Antwerpen en evenmin tot het basisonderwijs beperkt.

Dit heeft tot gevolg dat leerlingen noodgedwongen in hun school voor gewoon basisonderwijs blijven, ook al is het duidelijk dat daar voor deze leerlingen geen passend onderwijs kan gerealiseerd worden. Of dat leerlingen (vaak met gedrags- of emotionele problemen al dan niet verbonden met ASS) noodgedwongen thuis zitten en geen onderwijs krijgen.

Ook scholen en ondersteuners van OKOplus zullen ongetwijfeld met deze problemen geconfronteerd worden.

Hieruit blijkt ook dat de terugval van de leerlingenaantallen in het buitengewoon onderwijs door de invoering van het M-decreet, slechts een tijdelijk fenomeen was. Wat door sommigen werd voorspeld.

Om enigszins aan deze nood tegemoet te komen, wordt alvast voor het buitengewoon basisonderwijs een hertelling van de leerlingen op 1 oktober mogelijk. Zo kan bij een voldoende stijging van het leerlingenaantal de omkadering deze groei volgen. Voor het buitengewoon secundair onderwijs wordt deze maatregel nog overwogen.

Deze nieuwsbrief is een uitgave van OKOplus - www.okoplus.be
V.U. Hans Annot
hans.annot@okoplus.be

Een referentiekader kwaliteitsvolle ondersteuning: on hold

Minister Ben Weyts gaf aan de onderwijsinspectie de opdracht om samen met de onderwijsverstrekkers een referentiekader voor de kwaliteit van de ondersteuning uit te werken. Dit naar analogie met het OK-kader en het referentiekader voor de CLB's. De inspectie voerde voorafgaandelijk een terreinverkenning uit.

Er werden reeds voor meerdere aspecten kwaliteitsverwachtingen geformuleerd. Maar uiteindelijk werden de werkzaamheden opgeschort tot het verwachte decreet leersteun meer duidelijkheid brengt waar het naartoe gaat. Wie draagt de verantwoordelijkheid voor onder meer de kwaliteitsontwikkeling en de beleidsvoering van het leersteunnetwerk? Aan wie richt de inspectie het doorlichtingsrapport en wie moet daarmee aan de slag? Wie staat in voor het kwaliteitsvol personeels- of financieel beleid van een leersteunnetwerk?

De duidelijkheid die van het leersteundecreet wordt verwacht, moet er ook voor zorgen dat er voor CLB's en scholen geen tweede referentiekader ontstaat naast het reeds bestaande OK- of CLB-kader. Dit kan er wel toe leiden dat deze bestaande referentiekaders verfijnd moeten worden m.b.t. de ondersteuningsverantwoordelijkheden van scholen en CLB's.

Het leersteundecreet: een stand van zaken

Het regeerakkoord 2019-2024 kondigde aan dat het M-decreet, waar het ondersteuningsmodel bij aansluit, zou afgeschaft worden. In oktober 2019 werd de nota 'Naar een begeleidingsdecreet voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften' bekendgemaakt. Deze nota stelde een conceptnota in het vooruitzicht. In augustus 2020 werd een overleg met de onderwijsverstrekkers opgestart, maar dat viel eind september opnieuw stil. Wel werd de naam *begeleidingsdecreet* vervangen door *decreet leersteun*.

In maart 2021 werd een eerste versie van een conceptnota besproken. In een technische werkgroep met de onderwijsverstrekkers werden enkele knelpunten besproken.

- ⇒ Wordt de 70/30-regeling voor de financiering behouden of wordt een financiering uitgewerkt die zo dicht mogelijk aansluit bij het aantal reëel te ondersteunen leerlingen brede types? Bovendien zouden ondersteuningsnetwerken binnen een bepaalde regio moeten werken en een minimale grootte hebben. De onderwijsverstrekkers zagen deze normen unaniem niet zitten, maar over de financiering liepen de standpunten erg uiteen.
- ⇒ Het werkgeverschap onderbrengen bij ankerinstellingen en de directeur van deze ankerinstelling opnemen in het beheer van het leersteunnetwerk (nieuwe term), lost het probleem van het spookwerkgeverschap niet op. In veel netwerken hebben de directies van scholen BuO weinig of geen zicht op wat ondersteuners doen, al zijn ze formeel de werkgever. De organisatie en opvolging van de ondersteuning (onder meer door de competentiebegeleiders) is immers ingebed in het ondersteuningsnetwerk.
- ⇒ Het tweesporenbeleid (kleine types bij scholen buitengewoon onderwijs, brede types bij leersteunnetwerk) zou men willen verlaten en alles bij de leersteunnetwerken onderbrengen. Ook hier zijn er nog veel vragen en zijn bepaalde uitzonderingen nodig.

Een aangepaste conceptnota is tot op vandaag niet vrijgegeven, maar de minister belooft ze nog in de maand juni. Het blijft onduidelijk welke kant het zal opgaan en wat de consequenties voor OKOplus zullen zijn. Hoe OKOplus vanaf het schooljaar 2022-2023 verder ondersteuning kan bieden, is nog om meerdere redenen onduidelijk.

